

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja c. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje družbe prispevajo na leto 3 krone.

Udje dobé list zastoj.

Vsebina: Razglas glede subvencije za pospeševanje sejanja trav in pridelovanja krme na Štajerskem za leto 1911. — Vse premalo upoštevani kmečki pomočniki iz vrst živalstva. — Gnojenje vinogradov. — Kako naj gnojimo sadno drevje z umetnimi gnojili. — Poslovni načrt potovalnega učitelja Fr. Goričana v prvem polletju 1911. — Kmetovavci, poprimimo se ponujanih nam sredstev za izboljšanje naših zemljišč. — Iz razprav osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe na Štajerskem. — Zborovanja podružnic. — Iz podružnic. — Tržna poročila. — Zadruga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Oznani.

Razglas

zadevajoč subvencije za pospeševanje sejanja trav in pridelovanja krme na Štajerskem za leto 1911.

Pričakujé, da bo visoko c. k. poljedelsko ministrstvo tudi za leto 1911 nakazalo obljubljeno subvencijo v znesku 5000 K za pospeševanje sejanja trav in pridelovanja krme, namerava osrednji odbor po sklepu seje dne 10. januarja 1911 tudi letos nadaljevati akcijo za pospeševanje pridelovanja krme s tem, da bo dajal kolikor bo mogoče po sredstvih, ki so na razpolago, onim posestnikom, ki hočejo na novo posejati pašnike in travnike ali svoje travnike zboljšati s posetvijo, eventualno tudi za nova deteljišča in lucerno, subvencije do polovične nakupne cene za travino mešanico. Drugo polovico mora plačati vsak posestnik sam. Z ozirom na mala sredstva lahko dobé v vsaki podružnici le 1 do 3 posestniki podporo za ½ do dveh oralov.

Subvencije se dajejo pod pogojem, da se prošnik z reverzom zaveže, da bo vposlane vprašalne pole v določenem roku po podružnicah vestno izpolnjene poslal osrednjemu odboru in seme primerno strokovno porabil, ker mora sicer dano subvencijo brez ugovora vrniti.

Prošnje za to subvencijo se morajo s podatki o legi in kakovosti zemlje (ali je peščena, ilovnata, glinasta, apnena, mokra ali suha, strma ali ravna) po predstojništvih podružnic, kjer se dobé reverzi, s podpisanimi reverzi poslati najpozneje do 10. februarja 1911 osrednjemu odboru.

Od osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe na Štajerskem.

Prezident:
Attems I. r.

Glavni tajnik:
Juvan I. r.

48-2

Vse premalo upoštevani kmečki pomočniki iz vrst živalstva.

(Izviren spis.)

Neprecenljiva je škoda, katero napravijo kmetovavcu leto za letom razni zajedavci z objedanjem kulturnih rastlin. Uspešna omejitev te škode bi bila nemogoča in kmetovavec bi moral podleči svojim vsakojakim škodljivcem, da nima v vrstah živalstva samega veliko zvestih pomočnikov, katerih premnogokrat niti ne pozna in ki mu vendar pomagajo zatirati njegove sovražnike. Če jih pa sicer pozna po imenu in zunanosti, ne pozna jih po njih dejanju in nagonu, ter ima marsikaterega koristneža za škodljivca.

Nič kaj redkega ni videti kakega nerazsodneža, ko čaka na travniku z motiko v rokah na krta, da bi mu izpihnil življenje, ker mu ta narovlje krtinje, češ, da je vsled tega težje kositi. In ravno zadnja leta so se ljudje pritoževali v mnogih krajih, da so jim naredili črvi veliko škode na travnikih. Bili so to ogreirjavega hrošča, ki so temeljito podjedli

travniške rastline, da je trava zgledala kakor bi bila požgana.

Ni dvoma, da pride tu nekaj krivde tudi na rovaš ubijavcem krtov, teh pridnih zatiravcev različne golazni.

Ko bi vsaki, kateri se trudi ubiti krta, se vsaj tudi potrudil mu razparati trebuh, da bi videl želodčevo vsebino, sigurno se ne bi nikdar več lotil tako nepremišljenega dejanja. Niti trohice sledu od kake rastline ni najti v krtovem želodcu, ampak samo razne žužke, katerih pohrusta krt sila veliko, ker je neizmerno požrešen. On je torej zelo koristna žival in če je že kje tu in tam, recimo, n. pr. na vrtu vsled rovanja nadležen, ga še zategavoljo ni treba ubiti, ker ga je mogoče prepoditi tudi na drugi način. V petrolej ali katran namočene cunje, ki jih vtaknemo v njegove rove, ga prepodé sigurno. Izseli se, ker mu je zopern ta duh.

Še manj poznajo in vedo ceniti na kmetih hrčico ali malo rovko, po nekod picmuš imenovano. Zamenjujejo jo z poljsko mišjo in ji strežejo po življenju,

čeravno jim pomaga tudi ona zatirati razno golazen. In enako se godi netopirjem, ki vendar ne storé nikomur nič žalega; pač pa polové noč za nočjo na milijone škodljivega mrčesa.

Edini jež je bolj srečen. Njega se vendar pardonira, saj jim celo lovi po hišah ščurke in drugo slično nadlego. Pa tudi lisice, podlasice, kune in druge enake zveri niso kmetovavcu vedno tako škodljive, kakor so razvpite. Koliko poljskih miši in podgan, voluharjev, divjih kuncev in zajcev ter drugih glodavcev sploh jim pade v zobe in ti vsi so vendar neprijetni gosti kmeta.

Da — niti posestniku lova niso te zveri tako škodljive kakor bi bilo misliti na prvi hip. Saj mu tako rekoč celo pomagajo ohranjevati razno divjačino, kajti v prvi vrsti jim itak pride v plen boleha, poginu propala divjačina. Zdravniki divjačine so sicer radikalni. Njih lek obvaruje zdravo divjačino pred razno kugo in nalezljivimi boleznimi, ki bi, ako bi se razširile, še vse drugače razredčile vrste divjačine, kakor storé to lisice, podlasice in enake zveri. Imajo sicer slabo navado, da hodijo tu in tam po plačilo za svoj trud na kmečka dvorišča. V takem slučaju pa izpostavljajo svojo kožo, ki je v zimskem času tudi nekaj vredna.

(Pride še.)

Zupanc.

Gnojenje vinogradov.

V razpravah nemške državne kmetijske družbe je v 124. zvezku izšla iz peresa profesorja dra Wagnerja znanstvena brošura pod naslovom: „Forschungen auf dem Gebiete der Weinbergdüngung“, ki bo vse vinogradnike, ki se pečajo s tem prašanjem, na vsak način zelo zanimala. V nji najdemo mnogo navodil, iz katerih se ne da težavno posneti teoretično in praktično najboljši način gnojenja.

Pisec teh vrst ni poklican v to, da bi ta težavni, v marsikaterem oziru še neraziskani predmet razlagal in sam raziskoval, vendar pa se mu zaradi ugodnega vremena, ki omogoča, da lahko vinograde za bodoče leto gnojimo, zdi primerno in potrebno, da z vsebino te knjižice seznanimo one vinogradnike, ki nimajo prilike, da bi se o gnojenju vinogradov poučili iz raznih knjig mnogoštevilnega slovstva o tem predmetu.

Wagner je prišel do zaključka, da se kot poprečna mera na leto potrebnega gnojja za vinograd lahko vzame na hektar vinograda

100 kg kalija
80 " dušika
30 " fosforjeve kisline.

Koliko je vinogradu za to dobo treba apna, tega ne pove.

Da pa dobi vinograd te redilne snovi v porabni in primerni obliki, priporoča v prvi vrsti gnojenje s hlevskim gnojem in dodatek solitra ali amonijakovega dušika, ker se učinek hlevskega gnojja šele v tej zvezi pokaže v popolnem učinku. Če dobro gnojimo s hlevskim gnojem, je vrhu tega gnojenje s Tomaževo moko ali superfosfatom, kalijevimi solmi ali pepelom navadno brez uspeha in brez pomena.

1. Gnojenje s hlevskim gnojem.

Na hektar in leto { 200 g hlevskega gnojja (najboljše je, če spravimo vsako drugo leto 400 g hlevskega gnojja v zemljo).
2—3 g, izjemoma do 6 g čilskega solitra ali žveplenokislega amonijaka vsako leto.

Ker ne ve vsakdo izračunati, hočemo takoj poprečno izračunati stroške takega gnojenja. Velik voz hlevskega gnojja tehta navadno 800 kg in ta gnoj je navadno velik en kubični meter. Če je zelo drag, stane v vinogradu 8 K in potem imamo tale račun:

hlevski gnoj na leto in hektar . . . 200 K
400 kg čilskega solitra po 32 K . 128 " ali 400 kg žveplenokislega amonijaka po 37 K 148 " loko postaje prejema.

Torej nas stane gnojilo samo, brez dela na hektar in leto 328—348 K ali na leto in joho 178—198 "

To je za vsakega vinogradnika, ki mora živeti od vinograda, zelo mnogo, tako mnogo, da ne bo imel denarja, če bo moral kupiti hlevski gnoj, niti za pol vinograda. Navidez je oni na boljšem, ki ima hlevski gnoj sam doma in ga daje vinogradu zastonj, a ta bo potem navadno imel malo denarja za nakup umetnega gnojila.

Ali naj zaradi tega to novo in preskušeno gnojenje opusti? — Ne! To bi ne bil nikak napredek. Namestu celega hektara (10.000 m²) vzame samo deseti del, 10 a ali 1000 m². Stroški znašajo potem 33 do 35 K in če stoji na tem površju 800 trsov in dá vsaki za kilo grozdja več (v ugodnem slučaju in dobri rezi dá celo po 3 kg več), potem so stroški dvakrat povrnjeni in potem se lahko gnojé vedno večje in večje površine vinograda.

Na vsak način pa se naj vsaj 1 a redno pognoji, da vidimo praktični uspeh in stvar sami poskusimo.

Mnogi ljudje pa gnojijo svoj vinograd samo kar na slepo z umetnimi gnojili in potem seveda nimajo nobenih uspehov.

Glede gnojenja samega je pripomniti, da se hlevski gnoj v jeseni med trsovimi vrstami na široko, a ne globoko podkoplje. S čilskim solitrom pa se gnoji trikrat v rasti in sicer se dá vsakemu trsu

meseca aprila—maja po 15 g

" maja—junija " 15 "

" junija—julija " 10 "

Da se čilski soliter bolj fino in bolj enakomerno razdeli, se lahko pomeša s peskom ali prstjo.

Kjer je svet precej napet, tam je dobro čilski soliter nekoliko podkopati.

Oni, ki dajejo namesto čilskega solitra rajši žveplenokisli amonijak, ga morajo dati trsu aprila ali maja in takrat vsega na enkrat.

Ker pa je danes amonijak precej drag, bomo splošno lažje priporočali čilski soliter, posebno pa na lahki zemlji.

2. Umetna gnojila.

Kjer je malo hlevskega gnojja, tam bomo morali gnojiti s samimi umetnimi gnojili in nadomestiti neizogibno potrebno črno prst in dušik z zelenim gnojenjem. Ker tako gnojenje z umetnimi gnojili še ni razširjeno in dobro znano, podajamo v naslednjem pregled potrebne množine raznih vrst umetnega gnojila in njih cene. Popolno gnojenje z umetnimi gnojili na hektar in leto.

Za 100 kg kalija	Za 80 kg dušika	Za 30 kg fosforjeve kisline	Skupni stroški
250 kg 40 % kalijeve soli po 12 K, znese 30 K	700 kg 15 % čilskega solitra po 32 K, znese 224 K	400 kg 20 % Tomaževe moke po 7 K 60 v, znese 30 K 40 v	284 K 40 v
250 kg 40 % kalijeve soli po 12 K, znese 30 K	600 kg 20 % žveplenokislega amonijaka po 37 K, znese 222 K	400 kg 20 % superfosfatne kostne moke po 11 K 20 v, znese 44 K 80 v	296 K 80 v
250 kg 40 % kalijeve soli po 12 K, znese 30 K	1400 kg 10 % rožene melje ali droba po 16 K, znese 224 K	400 kg 30 % kostne moke št. II. po 9 K, znese 36 K	290 K—v
250 kg 40 % kalijeve soli po 12 K, znese 30 K	1100 kg 12 % krvne moke po 20 K 40 v, znese 224 K 40 v	400 kg 21 % kostne moke št. I. po 11 K 20 v, znese 44 K 80 v	299 K 20 v

Dragoceno gnojenje z dušikom nadomeščajo že mnogi vinogradniki s tem, da gnojijo z graholjko, inkarnatko in drugimi ježičastimi rastlinami.

V zemlji, ki nima mnogo apna, bo dobro, če damo vsakemu trsu vsakih pet let do 1 kg apna.

Iz vsega tega pa se vidi, da igra pri gnojenju dušik največjo ulogo in da moramo najbolj paziti na to, ali ga ni preveč ali premalo.

Kjer je malo dušikovih soli, primanjkuje najprej grozdju in šele potem se pozna to tudi na lesu in listju. Les ima kratke razdalje med posameznimi kolenci. Pozna se to tudi na listju, ki dobi žolto barvo, a postane takoj bolj temnozeleno, kakor hitro dobi trs več dušikove hrane.

Kjer pa je preveč dušikovih soli, tam je manj grozdja, zato pa mnogo lesa z dolgimi členki, mnogo velikih temnih listov, les pozno dozori in grozdje rado gnije.

Če pa se trsu gnojenje ne pozna, potem so krivi drugi vzroki, ki jih moramo poiskati; ali je trs prestar, zemlja premokrotna, podlaga kriva i. t. d.

F. Rudl.

Kako naj gnojimo sadno drevje z umetnimi gnojili.

Vsakokrat, kadar gnojimo sadno drevje, moramo paziti na to, da spravimo gnojilo v neposredno bližino najfinejših sesalnih koreninic in sicer kolikor mogoče enakomerno razdeljeno. Te najfinejše sesalne koreninice so zadnji izrastki glavnih korenin in imajo nalogo, sesati hrano iz zemlje in jo dovajati drevesu. Te koreninice so pod zemljo od debla tako daleč oddaljene, kakor nad zemljo zadnji izrastki kron in leže navadno 30 do 40 cm globoko. Na travnikih stoječe drevje ima sesalne koreninice takoj pod travino rušo.

Zato je edino pravilno, da spravimo gnoj 15 do 20 cm globoko v zemljo. Bolj globoko se mi ne zdi potrebno, ker je večina sesalnih koreninic v tej globočini. Večkrat se sliši proti temu tudi ugovor, da potrebujejo tudi nižje ležeče koreninice hrane. To pa poskrbijo najboljše deževni črvi. Dejstvo je, da delajo ti črvi rastlinam sploh veliko korist, ki je do sedaj navadno premalo poznana in seveda še manj cenjena. Črvi vrtajo svoje luknje navadno navpično v zemljo do 2 m globoko in skrbijo tako za to, da se lahko tudi globlje ležeče zemeljske plasti prezračijo. To zračenje zemlje, ki ga oskrbujejo črvi s svojimi luknjami, je velike važnosti za uspevanje najnižje ležečih korenin in nam prihrani navadno umetno zračenje prsti. Prst, ki jo odstranijo pri vrtanju črvi, spravijo na zemeljsko površino in tako zemljo vedno mešajo; ob enem pa spravljajo rastlinske ostanke in gnojila v zemljo in tako gnojijo nižje ležeče plasti.

Pri mladih drevesih lahko najuspešneje gnojimo, dokler je zemlja okoli njih še odprta. Na vrtu ali na polju pa gnoj podkopljemo ali podorjemo. Na travniku spravimo gnoj pod rušo, ali pa ga spravimo na njo. Pod rušo gnojimo na sledeči način. V obsegu krone naredimo okoli in ekoli drevesa 20 do 25 cm širok plitev jarek; v ta jarek potresemo gnojilo enakomerno in potem ga z rušami (bajžami) zopet lepo zakrijemo. Ta način gnojenja je sicer zelo zamuden in zaradi tega precej drag, tudi se ž njim travina ruša kvari, zato bo na travniku pač najboljšje, če gnojilo v obsegu krone okoli in okoli drevesa 1 do 1.5 m široko potrosimo, ali pa naredimo v tem obsegu luknje v zemljo in z vodo razredčeno gnojilo vanje vlijemo. Te luknje se s posebnim orodjem prav lahko naredi in tako se gnojilo lahko drevesu primerno razdeli. Če gnojilo razredčimo z vodo, dosežemo bolj primerno in enakomerno razdelitev in boljšo in lažjo porabnost gnojila za drevo. Umevno je, da je po vsakem zelo rodnem sadem letu drevje tem bolj potrebno gnojila. Zato je v lastnem interesu vsakega sadjerejca, da vrne po zelo bogatem sadnem letu drevju dobiček v obliki prav izdatnega, potrebam drevesa primerne gnojenja. J. Herzog.

Poslovni načrt potovalnega učitelja Fr. Goričana v prvem polletju 1911.

Potovalni učitelj gospod Fr. Goričan bo v prvi polovici leta 1911 imel v sle-

dečih krajih predavanja in praktična razkazovanja:

Vceljskem okraju: pri Sv. Martinu v Rožni dolini, v Galiciji, v Jankovi in Vrbju; v kozjanskem okraju: v Olimju; v vranskem okraju: na Prekopi, pri Sv. Juriju n. T. in na Gomilskem; v konjiškem okraju: pri Sv. Duhu, v Stranica, v Prihovi, v Kebelju, v Špitaliču, Žički vasi in Črešnjicah; v marenberškem okraju: v Trbovljah, Vuhredu, pri Sv. Primožu n. P. in v Vuzenici; v mariborskem okraju: v Hočah in Slivnici; v gornjegrajskem okraju: v Rečici in Šmihelu nad Mozirjem; v laškem okraju: v Širju, pri Sv. Rupertu, v Jurkloštru, v Trbovljah in pri Sv. Marjeti; v brežiškem okraju: v Artičah; v slov. bistriškem okraju: v Sp. Polskavi, Venčesu, Tinjah in Crešnjevcu; v slov. graškem okraju: v Mislinji, Pamečah, Sv. Ivanu, Sv. Petru in Sv. Vidu. Goričan.

Kmetovavci, poprimimo se ponujanih nam sredstev za izboljšanje naših zemljišč.

Tako važna podjetja kakor so agrarne operacije (zboljšanje naših njiv, travnikov, pašnikov i. t. d.) je treba prej dobro preračunati in prevdariti že iz tega razloga, da podjetje doseže svoj namen in da se težek denar ne izvrže zastonj. V to svrhu se je ustvarila tozadevna postava. Že to je treba poznati, da dobi telo dušo; nadalje je treba v tem smislu in okvirju narediti potrebne načrte in proračune, da se dobi pregled čez celo akcijo; saj se še pri vsem tem dogodi tu pa tam kaj nepričakovanega, če tudi se je še tako natančno načrtal pot, po katerem nameravamo doseči zaželen cilj. Če se pa ne zasnuje pot dobro, pa smo preveč navezani na večinoma neljube slučajnosti in če potem stvar zadene zdaj tu, zdaj tam na neprilike, nevarnost ni izključena, da se podjetje izjalovi in da moramo neredkokrat začeti bolj „pametno“; tak začetek je pa večkrat mnogo težavnejši nego prvi, ker tak neuspeh odstraši marsikaterega, ki se je sprva še zanimal za sicer v resnici dobro stvar.

Zato je treba celo to stvar dobro pretehtati in to tem bolj, ker so taka dela v zvezi s precejšnjimi stroški. Da se nam omogoči in olehča delo, se nam je v ta namen dalo s postavo okvirno navodilo. Po postavi so nastavljeni tudi strokovnjaki veščaki, takozvani krajevni (lokalni) komisariji. Za slovenski del Štajerske je nastavljen tak strokovnjak v Celju v osebi gosp. Sima-Gall. Da bi se pa država, oziroma dežela, ki je pripravljena podpirati agrarne operacije, spustila brez vseh pripravljanj kar k izvajanju zemljiških izboljševanj, je izključeno. Država in dežela bo podpirala po mogočnosti le tam, kjer so tozadevna pogajanja takorekoč že dozorela.

Do sedaj se pa še ni storil v ta namen noben korak. Lokalne komisarije imamo, toda stvar kaže nekako tako lice, kakor da bi jih ne potrebovali. Samo enkrat se je povabil gospod v

celem letu, da začne tak razgovor in potem je zopet vse zaspalo. Dolžnost posameznih podružnic je torej v prvi vrsti prirediti shode, kjer bi se razmotrivalo, kako priti stvari do živega. Naprosi se gospod ali naravnost, sicer posreduje radevolje tudi kmetijska družba. Predavanje ne stane drugega, nego pokazati resno in dobro voljo; ravno s to skoparimo, da je strah. Škoda leta, ki smo ga prespali. Potreba je ponekod tako velika, da se je le čuditi, da se nismo lotili ponujene nam prilike z vsemi rokami. Koliko je treba samo osušiti travnikov! Predno se stvar temeljito pretrese, itak mine strahovito časa; pa še bolj strašno je dejstvo, da še niti začeli nismo. Ni nam to v čast! Kdor se česar loti krepko in z veseljem, ima že polovico dela za seboj. Torej ne pripravljajmo se predolgo na začetek!

Nekako čudno je že, da se damo prositi ali celo siliti, da vzamemo to, kar se nam ponuja. Kmeti sloji so sicer že od nekdaj v tem oziru nekako čudni. Danes n. pr. ne moremo pojmiti, zakaj so se neki kmetje svoj čas tako branili in upirali saditi krompir; in tak krompir so sedaj zopet agrarne operacije. Nikdo ne upa začeti; držimo se, kakor otrok, če mu kak tujec ponuja krajcar; na vse zadnje pa le vzame in vesel je, da je vzel.

Ker je torej gospod lokalni komisar letos zastonj čakal, da bi se oglašili zanj brezdovno potrebni zanimanci, se bo letos stvar ukrenila tako, da bo gospod na lastno roko začel prebijati led, sicer bi zopet čas potekel zastonj.

Take stvari si torej damo prinašati na okrožniku. Pa nič za to!

Na nekaj bi še vendar le rad opozoril. Če se že nismo povzpeli tako daleč, da bi si pridržali inicijativo, tak vsaj ne delajmo težkoč onim slojem, ki nam hočejo le dobro. Kam pride gospod lokalni komisar Sima-Gall, pojdimo mu na roko, poslušajmo njegove nasvete, ter začnimo že enkrat, ker ogromno je delo, ki nas čaka. Marsikateri izmed nas še menda tega niti ne pojmi. Prišel je torej čas, da začnemo!

Kakor pri vsaki dobri stvari, bo treba tudi tukaj dobre volje spočetka, ko bomo uvidevali po časi, da se nam hoče le dobro, ne dvomim, da bomo vstrajali. Tukaj bo prilike dovolj pokazati udanost rodni grudi, pri agrarnih operacijah se bo jasno pokazalo, kaj premore edinost, poštenost posameznika in pravo umevanje skupnega narodovega blagor!

Mislím, da če se še nismo preveč odvadili govoriti in slušati resnico, da bo dobila beseda podobo stvarnega uspeha. Kdo želi tega bolj nego Vaš Holz.

Iz razprav osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe na Štajerskem.

742. seja dne 13. decembra 1910. Začetek ob 10. uri popoldne.

Navzoči so sledeči gospodje: ekszellenca Edmund grof Attems, oba podnačelnika Henrik vitez pl. Plessing in Roman Neuper, zastopnika visoke vlade in visokega deželnega odbora dr.

Viktor Negbauer in Franc Hagenhofer, 14 članov O. O., glavni tajnik Juvar in tajnik Holz kot zapisnikarja.

Predsednik otvori sejo in da zapisnik 741. seja, da kroži v vpogled. Nato preide na dnevni red.

1. Določitev dneva in dnevnega reda 88. občnega zbora.

Občni zbor c. k. kmetijske družbe se določi na 29. in 30. marec 1911 z začetkom ob 4. uri popoldne in sklene se naprositi načelstvo deželnega zbora, da dá v ta namen na razpolago dvorano za zborovanja deželnega zbora.

2. Poročilo in predlog odseka za uvedbo akcije za življenjsko in starostno zavarovanje kmetovavcev.

Poroča član O. O. gospod Klammer.

Poročevavec opozori na sklep O. O. z dne 15. septembra 1909, vsled katerega naj kmetijska družba skrbi tudi za rešitev starostnega in življenjskega zavarovanja v lastnem delokrogu in poroča o informacijah, ki si jih je poskrbel odsek, vsled česar se je že v seji O. O. 15. marca 1910 sklenilo, da bo družba stopila v zvezo z nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico za življenje in rente na Dunaju. Ta zavod ima poleg zavarovanja za življenje in rente še tudi oddelek za ljudsko zavarovanje, ki je nele vsled svojih nizkih cen priporočljiv za kmetovavce, ampak tudi zaradi tega, ker pri njem ni treba plačevati premij v določenih rokih. Ta zavod ima v mnogih kronovinah, tako n. pr. na Koroškem, Tirolskem, Gornjem Avstrijskem, v Šleziji in Predarelskem svoje podružnice, ki jih dežela podpira. Razširil se je že tudi na Češko in Moravsko. Zavod bi bil pripravljen poveriti družbi ustanovitev podružnice za Štajersko, tako da bi družba bila glavna agentura, njene podružnice pa agenture po deželi. Poročevavec govori o obljubljenih gratifikacijah, ki bi si jih morale deliti po svojem delu družba in podružnice in poda nato pregled o posameznih ponogah zavarovanja in njih prednostih, ki jih uživajo zavarovanci in stavi potem v imenu odseka naslednji predlog:

„Odsek prosi za pooblastilo, da sme z nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico za življenje in rente stopiti v zvezo in jo naprosi, da odpošlje izvedenca, ki naj pokaže, na kak način bi se naj v O. O. ustanovilo glavno zastopstvo in pri podružnicah podrobne agenture, da bi posli bili kolikor mogoče preprosti in vendar zanesljivi, pri čemer se bo treba ozirati tudi na to, da bodo provizije dunajskega zavoda zadoščale nele za remuneracijo funkcionarjev pri podružnicah, ampak tudi za pokritje faktičnih izdatkov in stroškov pri O. O. in da se bo nazadnje dobil še kak preostanek za družbino blagajno.“

Predlog se sprejme in nadalje se še sklene vprašati obrtno in davčno oblast o posledicah, ki bi jih imelo prevzetje takega posla za družbo in ali ni potrebno, da bi se morala v ta namen družbina pravila spremeniti.

Poročilo in predlog odseka za izvršitev sklepa 87. občnega zbora (predlog podružnice Anger) glede izdaje poljudnega spiska o

najpogostejših živinskih boleznih. — Poročevavec član O.O. Januschke poroča o posvetovanju odseka dne 12. decembra 1910, ki se je zedinil v tem, da bo izdajo brošure omogočil na ta način, da bodo v družbinem listu zapored in v redu redno izhajali članki o varnostnih naredbah, hlevski higijeni, rejenju in krmljenju domače živine, nasveti in pojasnila o najvažnejših živinskih boleznih in prvi pomoči, kakor tudi pouk najbolj razširjenih živinskih kugah. Ko bodo vsi sestavki izšli, se bodo zbrali in izdali v posebni knjižici in oddajali članom za lastno ceno ali pa, če se bo dala dobiti v ta namen kaka podpora, za še nižjo ceno. Začeli pa bodo izhajati ti članki 1. julija 1911. Dobili se bodo strokovnjaki, ki jih bodo napisali.

Se vzame na znanje.

4. Poročila in predlogi odseka za živinorejo in mlekarstvo.

a) Sklepanje o peticijah 17 vzhodnoštajerskih podružnic in dveh krajnih društev, ki jih je predložila Zveza vzhodnoštajerskih liscerejcev ekselenci gospodu načelniku in v katerih prosi, naj se vzhodnoštajerska lisasta pasma določi kot 6. štajerska deželna pasma.

Poroča drugi podnačelnik Neuper.

Poročevavec meni, da je živinorejski odsek to prošnjo v svoji zadnji seji zaradi tega odklonil, ker bi bila, če bi se prošnja ugodilo, potrebna prememba živinorejskega zakona, pri čemer pa nikakor ni izključeno, da bi se postava v svojih bistvenih določbah ne spremenila dobro. Dasi se je treba tega bati, vendar mora O.O., ki naj podpira in pospešuje gospodarska stremljenja vseh svojih članov, ugoditi želji šestih vzhodnoštajerskih okrajev, ker se je lisasta pasma v teh okrajih že razširila do 90%, ker se, kakor izhaja iz zapisnikov pri licenciranjih in premiranjih, rabi za plemo primerni material in ker se sploh ti okraji in družba trudijo, v vseh živinorejskih rečeh napredovati. Pri tej priliki pa bi se moralo enkrat za vselej jasno in točno povedati, da je s to novo šesto pasmo kontingent štajerskih pasem dopolnjen, da se ne more pripoznati več nobena nova pasma, niti podpirati z deželnimi in državnimi sredstvi in da je sedaj čas, da se v tem oziru naša živinoreja utrdi in ustali. Pri spremembi postave pa bi se bilo treba tudi ozirati na spremembe v živinorejskem obratu, ki so se v zadnjem času zgodile s tem, da se je število živinorejskih in biko-rejskih zadrug povečalo in da so se določili novi čistoplemenski okoliši. Zaradi vsega tega priporoča poročevavec, naj se sprejmejo naslednji predlogi živinorejskega odseka:

„1. Danešnja živinorejska postava se naj s posebnim ozirom na združništvo sporazumno z visokim deželnim odborom korenito revidira in pri tem se naj ozira na vse tri dele dežele. V ta namen naj O.O. poleg deželnih strokovnih organov in združnih inštruktorjev še izvoli v komite po 2 člana O.O. iz vsakega dela dežele.

2. Visokemu deželnemu odboru se naj nasvetuje, naj ugoditi peticiji vzhodnoštajerskih liscerejcev in naj v postavi

prizna lisasto pasmo za šesto štajersko pasmo, ali s pogojem, da se omeji ta pasma samo na okraje Feldbach, Febring, Fürstenfeld, Gleisdorf, deloma tudi Hartberg in Weiz.

3. Pri ustvaritvi nove živinorejske postave ali pri spremenitvi stare se naj določi, da se razen priznanih današnjih štajerskih pasem (torej šestih) kaka druga tuja pasma ne more več priznati in da se torej tudi ne more iz deželnih sredstev kaka tuja pasma podpirati.“

Član O.O. Czeicke se s temi predlogi strinja, a želi, naj gospod živinozdravski poročevavec poroča po svojih opazovanjih o stanju lisaste pasme in gospod prisednik štajerskega deželnega odbora naznani poročilo deželnega živinozdravskega nadzornika Raidla. Oba gospoda ugodita tej prošnji in priporočata predlog živinorejskega odseka, ravno tako tudi član O.O. Edelsbrunner, ki posebe še povdarja, naj ta akcija ne seže prek teh šestih okrajev.

Član O.O. Kappel predlaga ločeno glasovanje. Predsednik tej prošnji ugodi in nato se sprejmejo vsi predlogi in se sklene, postaviti izvolitev ožjega odbora za spremembo živinorejskega zakona na dnevni red prihodnje seje O.O.

b) Sklepanje o predlogu mariborske podružnice, naj se skuša doseči reforma užitninskega tarifa za živino.

Poroča član O.O. Januschke.

Z ozirom na to, da je finančna uprava v pretečenih letih vse take predloge odklanjala in bi se O. O. lahko kaj očitalo, če bi predlagal, naj se užitnina v kaki kategoriji zviša, se živinorejskemu odseku ne zdi primerno staviti kak predlog finančni upravi, pač pa priporoča, naj se družba v tem oziru sporazume z oficijelnimi kmetijskimi korporacijami.

Predlog je bil sprejet.

c) Sklepanje o predlogu člana odseka gospoda Wisiaka glede reforme deželnega stavbenega reda z ozirom na kmetijska poslopja.

Porovavec član O.O. Czeicke.

Poročevavec pozdravlja predloženi predlog, s katerega izvršitvi bi se izpolnila upravičena želja in bi se sploh poskrbelo za strokovno izvedene hlevske in gospodarske stavbe po deželi. V imenu živinorejskega odseka stavi predlog, naj se visoki deželni odbor naprosi, da na prihodnji seji deželnega zbora izposluje spremembo stavbenega reda iz leta 1857, oddelek II, za ravnine in da naj pri novih stavbah vsake vrste pridejo do veljave oni predpisi, ki zagotavljajo domači živini zdrav in nemoten razvoj. Da se te določbe doženejo, se naj sestavi poseben odsek, v katerega se naj izvolijo: načelnik družbe ali njegov namestnik, po en zastopnik O. O. iz Gornje, Srednje in Spodnje Štajerske in deželni strokovni organi nadinžener Schwarz, deželni živinorejski nadzornik Jelovšek, ravnatelj dr. Schuppli in deželni živinozdravski poročevavec Raidl.

Se sprejme in sklene postaviti izvolitev zastopnikov O.O. v ta odsek na dnevni red prihodnje seje O.O.

d) Poročilo o klavnici in živinskem sejmu v Gradcu leta 1909.

Poroča član O.O. Göhlert.

Poročevavec poroča podrobno o podatkih, ki zadevajo razvoj klavnice in predloži, naj se vzame poročilo, ki je zanimivo za vsakega kmetovavca, na znanje.

Se sprejme.

e) Mnenje visoki c. k. namestniki o upravičenosti zahteve Franca Wildinga po odškodnini za škodo, ki jo je imel vsled vojaških strelnih vaj na Wenzelalpi.

Poročevavec II. podpredsednik Neuper poroča o pozvedovanjih na licu mesta, ki jih je podal poročevavec o tej zadevi v živinorejskem odseku, živinozdravski nadzornik Opitz in na podlagi katerih priporoča živinorejski odsek, naj O.O. sprejme naslednji predlog:

„1. Pred vsem so bile ravno vojaške strelne vaje krive, da se je na Seetaler-alpo prignalo l. 1909 manj živine, le deloma je tega krivo pomanjkanje krme v letu 1908.

2. Z ozirom na izjavo podružnice v Obdachu, ki odgovarja dejanskim razmeram in izjavam vprašanih oseb, ki so popolnoma verodostojne in zanesljive, je zahteva Franca Wildinga po odškodnini popolnoma upravičena.

3. Zahtevanih 600 K pa je preveč in bo 400 K popolnoma dovolj.“

Predlog je bil sprejet.

f) Kramer Janez v Aichdorfu prosi, naj se mu dovoli podpora za izobrazbo v mlekarstvu.

Poročevavec član O.O. dr. Klusemann.

Z ozirom na to, da se s prakso v Švici prosivec lahko izobrazbi v mlekarstvu, tako da bo po končani izobrazbi lahko prevzel vodstvo samostojne mlekarne, kar tudi namerava, ker ima prosivec jako lepa šolska in službena spričevala in živinorejski odsek njegovo prošnjo priporoča, predloži poročevavec, naj se prošnja predloži visokemu c. k. poljedelskemu ministrstvu s priporočilom in prošnjo, naj da prosivcu za izobrazbo v mlekarstvu v Švici iz dotacije za mlekarstvo, določene za Štajersko, podpore 400 K. Predlog še podpira podpredsednik Neuper in nato se sprejme.

Nato se sprejmejo sledeči, od člana O.O. dra. Klusemanna v živinorejskem odseku stavljeni predlogi:

„O.O. sklene stopiti v zvezo z Zvezo gospodarskih zadrug na Štajerskem, da se bodo lahko ceneje oddajala kmetovavcem razna desinfekcijska sredstva.

(Konec sledi.)

Zborovanja podružnic.

= Ptuj, 10. januarja 1911. Vabilo k ustanovnem zborovanju kmetijske podružnice za ptujsko okolico, ki se vrši v nedeljo dne 22. januarja t. l. ob 9. uri predpoldne v dvorani gostilne gosp. Drag. Zupančiča v Ptuj. Dnevni red: 1. Pozdrav navzočim. 2. Predavanje odposlanca kmetijske družbe gosp. tajnika Holza. 3. Vsprejem udov. 4. Volitev podružničnega odbora za dobo treh let. 5. Volitev odposlancev h glavnemu zborovanju v Gradcu. 6. Predlogi za glavno zborovanje. 7. Razni samostojni predlogi in nasveti. Vse kmetovavce ptujske okolice in sosednjih župnij vabimo, naj pridejo in pokažejo s svojim vstopom k c. k.

kmetijski družbi, da se zavedajo dolžnosti svojega stanu.

Za pripravljalni odbor:
Drag. Zupančič.

Šmarje pri Jelšah, 12. januarja 1911.
Kmetijska podružnica v Šmarju pri Jelšah ima v nedeljo dne 22. januarja 1911 popoldne ob 3. uri v hotelu „Habjan“ svoj občni zbor po sledečem sporedu: 1. Poročilo predsednikovo, tajnikovo in blagajnikovo o delovanju podružnice v minulem letu. 2. Pregled računov. 3. Pobiranje udnine za nastopno poslovno leto. 4. Volitev delegata za glavni občni zbor c. k. kmetijske družbe v Gradcu dne 29. in 30. marca. 5. Predlogi, nasveti, morebitne pritožbe in naročila na galico, semenje, gnojila i. t. d. 6. Slučajnosti. — Pridite vsi udje, ker s tem dokazate, da imate smisel za kmetisko organizacijo in napredek! Nečastno bo za vsakega, ki ostane brez tehtnega vzroka doma! Glasom pravil je vsak tudi za bodoče leto ud, kdor se ni 3 mesece pred novim letom odjavil, oziroma odglasil. Vse vas vabi na zbor odbor.

Šmihel nad Mozirjem. Tukajšnja kmetijska podružnica ima svoj občni zbor v nedeljo dne 22. januarja 1911 ob 9. uri v šoli v Mozirju s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3. Plačevanje udnine. 4. Slučajnosti. 5. Naročila semen. Več udov še ni plačalo udnine, nekateri jo dolgujejo za več let nazaj. Zaostalo udnino naj plačajo udje v teku tega meseca, drugače se bode sodnijskim potom izterjala. Udje, ki si mislijo naročiti kaka semena, naj se tudi kmalu oglašé, da se naročilo izvrši skupno.

Načelnstvo.

Ivanjkovci. Tukajšnja kmetijska podružnica priredi svoj redni občni zbor v nedeljo dne 29. t. m. v gostilni gospe Kralj; začetek ob 2. uri popoldne po sledečem sporedu: 1. Poročilo načelnikovo o podružničnem delovanju ter o gmotnem stanju v letu 1910. 2. Volitev 2 pregledov računov. 3. Poučno predavanje družbinega tajnika gospoda Franca Holza. 4. Odobritev računov za leto 1910. 5. Volitev delegata za glavno skupščino kmetijske družbe. 6. Določitev predlogov za glavno skupščino. 7. Slučajnosti. 8. Izžrebanje 12 daril med podružnične člane. Vse člane kakor tudi vse druge, ki se za to važno kmetisko organizacijo zanimajo, vabi k polnoštevilni udeležbi načelnik.

Videm. (Kmetijska podružnica.) Kmetijska podružnica na Vidmu ima v nedeljo dne 5. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v šoli na Vidmu svoj prvi letošnji občni zbor. Dnevni red: 1. Predsednik otvori občni zbor. 2. Tajnikovo poročilo o podružničnem delovanju leta 1910. 3. Poročilo o stanju blagajnice in pregled računa za leto 1910. 4. Volitev enega odbornika za Sromlje. 5. Volitev treh odposlancev za letošnji občni zbor kmetijske družbe. 6. Predlogi podružnice za imenovani občni zbor. 7. Sprejemanje novih udov. 8. Vplačevanje udnine za leto 1911. 9. Zelje in nasveti. Podružnični udje se opozarjajo, da mora biti udnina za tekoče leto najdalje do 15. februarja plačana. Na občni zbor pridite vsi, ki se morete od doma odtrgati, ter

pokažite, da imate smisel za svojo organizacijo. V združenju je moč!

Predsednik: Dr. M. Schmirmaul. Tajnik: J. Knapič.
= **Kmetijska podružnica v Št. Juriju ob juž. žel.** ima v nedeljo dne 22. januarja popoldne ob 3. uri v gostilni gospoda Adama Kincla svoj občni zbor po sledečem vspredu: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika o delovanju podružnice v minulem letu. 2. Pobiranje udnine za nastopno poslovno leto. 3. Volitev delegata za glavni občni zbor c. k. kmetijske družbe v Gradcu dne 29. in 30. marca. 4. Predlogi, nasveti in morebitne pritožbe. K mnogoštevilni udeležbi vabi odbor.

= **Vransko.** Kmetijska podružnica za vranski okraj bo imela svoj občni zbor dne 2. februarja ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih v Braslovčah po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo o delovanju v pretečenem letu. 2. Predložitev in odobrenje računov. 3. Vpisovanje novih udov in vplačevanje letnine za leto 1911, oziroma 1910. 4. Volitev predsednika in njegovega namestnika. 5. Volitev odbora. 6. Razni nasveti in predlogi. Druga vabila se ne bodo razpošiljala.

Florijan Rak, tačasni načelnik.

Iz podružnic.

= **Sv. Jurij ob Ščavnici.** (Poročilo z opazkami.) Tukajšnja podružnica c. k. kmetijske družbe je imela dne 18. decembra v gostilniških prostorih gospe Terstenjakove svoj redni občni zbor. Udeležba za tako veliko podružnico sicer ni bila ravno presijajna. Vzrok za to je lahko dvojen, ali se domačim prorokom ne veruje rado, predaval je namreč domačin družbin tajnik Franjo Holz iz Gradca, v prvi vrsti o „neizogibni potrebi kmetske združitve“, ali pa so izostali ravno tisti, katerim bi prav nič ne škodilo, če bi se jih prišla kaka beseda. Kaj pomaga prikrivati resnico! Zanimanje za tako resno stvar, kakor je ravno organizacija pri kmetih, se ne vzbudi z lahka, kajti večina, ki izostaja, pač ne misli, kako dalekosežnega pomena je izenačenje raznih naziranj za skupen cilj in koliko zgage naredi lahko pri organizaciji samo jeden ud, če ni poučen o stvari ali če nima volje za to! Slednje početje se sploh ne da kvalificirati, niti opravičiti po treznem razumu, ako se godé take nerednosti pri kmetih samih. Vzgojiti narod k radovoljni disciplini, ne strahovati, je namen vse najboljše želečega pisca teh vrst. Čista, brezdvomno dobra in lepa stvar mora roditi povoljne sadove! — Ni vse jedno, kedaj počnemo z organizacijo, kajti priznati si moramo, da do viška še manjka mnogo in zaradi tega bo še treba precej kilometrov potrpežljivosti na obeh straneh. Razumevanje z dobro voljo in žilavost v zasledovanju so pa najboljša sredstva za doseg tega, česar nam je treba, česar vsi želimo in za čim vsi stremimo. Poslušavcev je bilo kakih 40. Gospod predstojnik Breznik razumeva svojo stvar dobro, nič manje podružnični tajnik gosp. Nemec. Vsaka njih beseda je na mestu. Želeti je le, da vstrajajo na svojih mestih, to bo blagodejno vplivalo na vse člane. Za stvarni, resni razgovor bi naj kazali ljudje več poguma; pri

mirni izmenjavi medsebojnih in spočetka morebiti tudi nasprotnih misli se blaži um in volja. Zdi se mi potrebno to omeniti tudi radi drugih podružnic. Poročilo podružničnega tajnika in blagajnika se je vzelo na znanje ter odobrilo. Sklenilo se je nadalje po družbinih pravilih prispevati letno udnino po 3 K in sicer že z ozirom na to, ker je ta prispevek za celo leto itak malenkosten in se s tem pospešuje le lastna korist. Gospod nadučitelj Cvetko, načelnik podružnice vučjevaške, ki nas je tudi počastil s svojim prihodom, je ta predlog stvarno podpiral in dosegel, da se je soglasno sprejel. — Veselo je delati z ljudmi, ki imajo že smisel za dobro — da pravično in sveto kmetijsko stvar radi tega, ker se ugaja pot naravnost do onih ciljev, kojih si želijo tudi tisti, ki rajše izostanejo, ko je treba pokazati, da smo voljni storiti kaj za se in ne pričakovati samo pomoči od drugod. Tiste črešnje so najboljše, ki si jih naberejo sami. Iz natančnega poročila tajniškega in blagajniškega je razvidno vse gibanje podružnice v pretečenem letu. Udov je bilo zaznamovanih 141. Zborovanj je priredila podružnica v celem letu 10, med temi 6 s predavanji o raznih kmetijsko važnih vprašanjih. Pisem je sprejela podružnica 98, odposlala 111. Denarnega prometa je bilo v letu 1910 K 1787.32; podružnična blagajna je imela K 248.17 dohodkov in K 226.72 izdatkov. Naročilo se je sledeče blago: 31 centov umetnega gnojila, 2.27 centa travinega, čez 3 cente deteljnega, 6 kg lucerninega semena, 50 kg grahovke, 175 kg semenske ajde; nadalje 120 komadov sadnih dreves, 2 travniški brani, 2 škroplilnici za drevje in 2 za vinograde; 4 merjasi, 7 kokoši in 7 petelinov. Podružnica še po novem letu priredi vsled svoje razsežnosti na treh krajih kmetijska zborovanja in sicer dne 15. januarja (popoldne) v Stavenšencih, 21. januarja po rani maši v Karbašovej gostilni v Gornji Radgoni in istega dne ob dveh popoldne pri Razlagu v Radencih.

= **Hum pri Ormožu.** Pretečeno jesen je predaval tukaj v šoli gospod Alojz Pirstinger, potovalni učitelj za naše pokrajine. Predaval je o umni sadjereji in vinoreji. Zbrala se je lepa množica ukaželjnih poslušavcev vrlih gospodarjev iz Huma in okolice. Gospod Pirstinger je prav lepo razlagal delo v jeseni in pozimi v sadunosnikih in nekaj tudi o vinogradih. Navajal je najboljše vrste sadnih dreves za naše kraje. Za zanimivo predavanje mu je izrekel humski župan gospod Šterman v imenu navzočih lepo zahvalo, kakor slavni c. k. kmetijski družbi za njega delegiranje. Naj bi nas v novem letu večkrat obiskal.

A. P.

= **Ormoška okolica.** Naša kmetijska podružnica c. k. kmetijske družbe je pri skrbela v pretečenem letu svojim udom dvoje predavanj. Prvo je imel ob občnem zboru gospod Ivan Bellé, ravnatelj želne kmetijske šole v Št. Juriju na južni železnici, naš stari poznanec, o lanskem vinskem pridelku, ter o ravnanju z vinom sploh, njega dobri ohranitvi in potrebnem zdravljenju. Govor dobro došel ob obilni udeležbi. Drugo predavanje se je vršilo 31. julija 1910 v Središču, kjer je po-

sebeno za čebelarje predaval izborna potovalni učitelj za čebelorejo gospod Ivan Jurančič iz Sv. Andraža. Gospod govornik je pomen čebelarstva povzdignil in posebno razjasnil. Oba ta predavatelja nam je poslala slavna c. k. kmetijska družba za Štajersko, katerej se tem potom srčno v imenu vseh zahvaljujemo. — Letos bode potrebno več predavanj in pouka na vse kraje, ter bomo prosili za gospode predavatelje. Srečo v novem letu slavni družbi in vsem gospodarjem, ki so posebno v naših krajih potrebni normalnih letnin. Pobriganjate se povsod za umno gospodarstvo. Tajnik.

= Št. IIj v Slov. gor. 3. januarja 1911. Cenjene člane naše šentiljske podružnice prosimo, da za tekoče leto vplačajo udnino 3 K ali pri naših zaupnikih v vsaki fari ali pa kar pri podružničnem blagajniku gospodu Ivanu Baumannu v Št. Ilju.

I. Baumann,
t. č. blagajnik.

R. Reppnig,
t. č. načelnik.

Razglas

glede oddaje

subvencijskih ovnov

koroske jezerske pasme.

Ovni se bodo oddajali, kolikor jih bo na razpolago, primernim planinskim rejam po 20 K.

Prošnjiki jih morajo pravilno in redno krmiti in gojiti, ter jih za malo odškodnino dajati tudi drugim rejam na razpolago.

Lastnik jamči za ovna, dokler ni star dveh let, nakar preide popolnoma v njegovo last.

Poslali se bodo najbrže v aprilu ali maju; naročnik mora plačati voznino iz Solčave, postaja Železna Kaplja.

V Gradcu, 1. januarja 1911.

Od osrednjega odbora

29—W

c. k. kmetijske družbe na Štajerskem

Razglas

glede oddaje

subvencijskih merjascev.

P. n. člani bodo dobili iz plemenskih vzrejalšč c. k. kmetijske družbe po meri sredstev, ki so na razpolago, subvencijske merjasce, če bodo poslali pravilno izpolnjene reverze s 30 K za vsakega merjasca potom naših podružnic najpozneje do 15. marca t. l.

Prošnjiki morajo merjasce pravilno krmiti in gojiti, vpisovati vsak skok in oddajati merjasca za malo odškodnino (ne nad 50 v) tudi za druge prasice na razpolago.

Za merjasca jamčijo, dokler ni star popolnoma 2 leti, na kar preide popolnoma v njihovo last.

Redoma se lahko nastavi v vsakem kraju le po en merjasec, če pa jih je potreba več, mora podružnica to potrditi.

V Gradcu, 1. januarja 1911.

Od osrednjega odbora

28a—W

c. k. kmetijske družbe na Štajerskem.

Tržna poročila.

Graško tržno poročilo.

Sejem s krmo in slamo od 2. januarja do 8. januarja 1911. Pripeljalo se je 46 vozov s

436 metriskimi stoti sena in 15 vozov s 134 metriskimi stoti slame, in je bil slabše obiskan ko pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kisto od K 5.— do K 6.60, sladko od K 5.20 do K 6.80; ržena slama od K 5.— do K 5.80; pšenična slama od K 4.80 do K 5.80, ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K —.—; ježna slama od K 4.20 do K 4.30

Sejem z rogato živino dne 12. januarja 1911. Prignalo se je 230 volov, 116 bikov, 34 krav, — živih telet, in — konj pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnic.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; na Gornje Štajersko: 32 volov, 2 bika, 4 krave, — telet; Predaribersko: 15 volov, 2 bika, 2 kravi, — telet; v Nemčijo: — volov, — bikov, — krav, — telet; Moravsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico: — volov, — bikov, — krav, — telet; Solnograd: — volov, — bikov, — krav, — telet; na Češko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Trst: — volov, — bikov, — krav, — telet; Italija: — volov, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže. Klavni voli, tolsti od K 98.— do K 110.— (izjemoma K 114.—), poltolsti od K 84.— do K 94.—, suhi od K —.— do K —.—; voli za pitanje od K —.— do K —.—; klavne krave, tolste od K 76.— do K 88.—, poltolste od K 62.— do K 74.—, suhe od K 54.— do K 60.—; biki od K 82.— do K 100.—; dojne krave do 4. teleta od K —.— do K —.—; črez 4. tele od K —.— do K —.—; breje od K —.— do K —.—; mlada živina od K 80.— do K 96.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet do K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—.

Sejem klavne živine dne 13. januarja 1911. Zaklana živina: 551 telet, 3242 svinj, 6 komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.32 do K 1.42; teleta la (izjemna cena) od K 1.42 do K 1.52; nemške mesne svinje od K —.— do K —.—; nemške pitanske svinje od K 1.36 do K 1.42; ogrske pitanske svinje la od K 1.48 do K 1.54; ogrske pitanske svinje la od K 1.34 do K 1.44; mesne svinje od K 1.30 do K 1.48, bosnjaške pitanske svinje, debele, od K 1.20 do K 1.30; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K 1.20 do K 1.30; ovce od K —.76 do K —.80; kozlički in jagnjeta od K —.— do K —.—.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruz		Proso	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ..	50	11	—	9	—	9	—	9	—	8	—	10	—
Ormož ..	50	11	—	10	—	9	50	9	—	7	50	9	—
Gradec ..	50	10	—	9	—	9	—	9	—	8	—	8	50
Ljubno ..	50	12	—	8	50	9	—	9	70	8	75	—	—
Maribor ..	50	10	50	8	—	8	50	8	75	8	—	7	75
Ptuj ...	50	10	50	8	—	9	—	10	—	7	—	8	—
Inomost ..	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Celovec ..	50	22	—	18	45	—	—	17	50	15	40	—	—
Ljubljana ..	50	11	75	8	50	8	50	9	75	8	—	9	—
Pešt ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Solnograd ..	50	11	—	9	15	8	75	9	20	7	60	—	—
Dunaj ...	50	11	34	8	25	9	12	8	84	8	40	—	—
Line ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kisto		Ržena slama		Ježna slama	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ..	50	11	—	11	—	2	50	1	80	4	50	3	20
Ormož ..	50	9	—	12	—	3	20	3	—	2	40	2	—
Gradec ..	50	8	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljubno ..	50	—	—	18	—	3	50	3	—	3	50	3	—
Maribor ..	50	7	50	10	75	2	25	—	—	2	50	2	—
Ptuj ...	50	8	25	11	50	3	40	2	60	3	30	2	30
Celovec ..	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Letni in živinski sejm na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 26. januarja v Ormožu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogatino).

Dne 28. januarja v Artičah**, okr. Brežice; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 30. januarja v Rajhenburgu*, okr. Sevnica.

Dne 31. januarja v Ormožu (svinjski sejem); v Dobovi**, okr. Brežice.

Dne 1. februarja v Jurkloštru**, okr. Laško; v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Lučah (sejem z drobnico), okr. Arvež; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); na Ptuj (sejem s konji, govedom in ščetinarji).

Dne 3. februarja v Vidmu**, okr. Brežice; v Gradcu (sejem z malo klavno živino); pri Sv. Jakobu*, okr. Celje; v Trbovljah**, okr. Laško; na Zelenem Travniku**, okr. Ivica; pri Sv. Juriju ob Ščavnici**, okr. Gornja Radgona; v Jarenini*, okr. Maribor; na Spodnji Polskavi*, okr. Slov. Bistrica; na Spodnji Polskavi (svinjski sejem), okr. Slov. Bistrica.

Dne 4. februarja v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 6. februarja pri Sv. Petru na Medvedovem selu**, okr. Kozje; na Dobrni**, okr. Celje; v Gornjem Gradu**, v Celju; v Ormožu*.

Za zapomnitev

vsaki previdni gospodinjji je, „**Franck s kavim mlinčkom**“! Cenjena gospodinja pazite na to, da ne bode radi ponaredb oškodovani! 475/10—4

Mayfarthovi sejalni stroji „Agricola“

vzorec 1911, so najprilicnejši za vsako vrsto seme. Enakomerna setev. Se obnaša že leta najbolje. Močna in solidna sestava. Enostavna prilagoditev in izpraznitev. Tovarne za poljedelske stroje, ilvarne za železo in obrat s parnimi kladivi. Ph. Mayfarth & Co., Dunaj, 11, Taborstr. 71. Ustanovlj. 1872. 1500 delavcev. Obširni ceniki zastoj.

ličje se zastopniki in prekucl.

37—5

Izvirna „Melotte“

je v alpskih deželah najbolj priljubljena in razširjena

mlečna centrifuga.

Močno in solidno narejena. Posname izborna in ne potrebuje nobenih popravil.

Ker je zelo preprosta, lahko dela vsak otrok z njo.

Zajamčen je najboljši uspeh in najbolj natančen posnetek.

Konkurenčne stroje zamenjujemo za „Melotte“. Model 1909 je v marsičem zboljššan. 45—12 Dobri zastopniki zaželjeni.

Melotte-Werke, Dunaj, IV. Mayerhofg. 16.

Se Kometovi mlini

so dandanes najboljše za dobivanje debele in fine melle, ker so opremljeni s Hellerjevimi umetnimi mlinčnimi kamni, kojih ni treba nikdar ostriti in kojih kakovost je neprekinjena. Priporočamo nadalje brusne kamne vsake vrste v najboljši kakovosti.

Prva tovarna za umetne mlinke kamne in gradnja mlinov v Sandovu pri Češki-Lipli.

Komanditna družba E. J. Heller. ličejo se zastopniki. 415b/10—24

Gozdna drevesca

vseh vrst in v množini večih milijonov ponuja c. in k. gozdarski mojster Rudolf Haecker v Kraljevem Gradcu iz lastnih drevesnic, in sicer: smrečice, bore, macesne, jelke, akacije, hraste, navadne in ameriške rdeče, črne in weymouthove bore, tabure, jesni javore, jelše, breze, breste, buke, nagnoj, gabe, lipe, beli in božji trn, razne druge rastline sposobne za parke, žive meje i. t. d. **Zahtevajte cenik! Pošljatev gozdnih drevesc stane pospešena skoro ravno toliko, kakor navadno tovarno blago.** 19—3

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z. o. p.
Gradec, Franzensplatz št. 2.

I.

Prenos . . . 247

Prenos . . . 247

Stanje članov Zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem koncem leta 1910.

A. Posojilnice rajfajznovke.

I. Na Gornjem Štajerskem . . . 75

1. Admont, 2. Aich, 3. Aigen pri Jelniku, 4. Bärndorf, 5. Breitenau, 6. Bretstein, 7. Bruck ob M., 8. Donnersbachau, 9. Etmißl, 10. Fohnsdorf, 11. Gams pri Hieflavu, 12. Grasnica, 13. Gröbming, katoliška župnija, 14. Gröbming, evangelijska župnija, 15. Hafendorf, 16. Hafning, 17. Halltal, 18. Kammern, 19. Kleinlobming, 20. Kleinsölk, 21. Krakaudorf, 22. Krieglach, 23. Kumpitz, 24. Landl, 25. Lassing, 26. Laßnitz, 27. Mautern, 28. Mitterndorf pri Osojah, 29. Mühlen, 30. Murau, 31. Mürzhofen, 32. Neuberg ob Muri, 33. Niklasdorf, 34. Obdach, 35. Oberwölz, 36. Öblarn, 37. Pernegg, 38. Pichl pri Osojah, 39. Pichl pri Schladmingu, 40. Pöls, 41. Prolep, 42. Pürgg, 43. Pusterwald, 44. Ranten, 45. Scheifling, 46. Schöder, 47. Spielberg, 48. Sv. Jurij nad Muravo, 49. St. Johann am Tauern, 50. Sv. Katarina na Lammung, 51. Sv. Lovrenc pri Knittelfeldu, 52. Lovrenc v Muričinem dolu, 53. Šmarje v Muričinem dolu, 54. Šmarje pri Knittelfeldu, 55. Šmarje pri Neumarktu, 56. Sv. Marjeta pri Knittelfeldu, 57. Sv. Martin na Salcavi, 58. Sv. Mihael ob Ljubnem, 59. Sv. Ožbald pri Oberzeiringu, 60. Sv. Peter na Kammerbergu, 61. Sv. Peter nad Judenburgom, 62. Sv. Štefan ob Ljubnem, 63. St. Wolfgang pri Obdachu, 64. Stadl, 65. Stanz pri Kindbergu, 66. Tauplitz, 67. Teufenbach, 68. Tragöß, 69. Turnau, 70. Untertal, 71. Unzmarkt, 72. Veitsch, 73. Weißkirchen, 74. Weng, 75. Wörschach.

II. Na Srednjem Štajerskem . . . 172

1. Apače, 2. Altenmarkt, 3. Allerheiligen pri Wildonu, 4. Anger, 5. Bairisch-Kölldorf, 6. Baumgarten, 7. Birkfeld, 8. Bluman, 9. Dobl, 10. Dechantskirchen, 11. Deutsch-Feistritz, 12. Edelsbach, 13. Edelstauden, 14. Eggersdorf, 15. Eichberg, 16. Eisbach, 17. Etzersdorf, 18. Fehring, 19. Feldkirchen, 20. Fischbach, 21. Gabersdorf, 22. Gomilica, 23. Gams pri Stainzu, 24. Gasen, 25. Geisttal, 26. Gersdorf, 27. Glanz, 28. Gleinstätten, 29. Gnies, 30. Gosendorf, 31. Dorf Gleichenberg, 32. Grafendorf, 33. Gralla, 34. Gratkorn, 35. Gratwein, 36. Gr.-Hartmannsdorf, 37. Groß Stübing, 38. Groß-Wilfersdorf, 39. Gschmaier, 40. Hainersdorf, 41. Hainsdorf, 42. Obrajna, 43. Haselbach, 44. Hausmannstätten, 45. Heil.

Prenos . . . 247

Kreuz na Waasen, 46. Hengsberg, 47. Hirnsdorf, 48. Hitzendorf, 49. Hochenegg pri Ilzu, 50. Hof, 51. Jagerberg, 52. Jagernigg, 53. Ilz, 54. Kainach, 55. Kaindorf, 56. Kapfenstein, 57. Kirchberg, 58. Kitzegg, 59. Klek, 60. Koglhof, 61. Köppelreith, 62. Kranach, 63. Krottendorf, 64. Kumberg, 65. Lang, 66. Lipnica, 67. Leitersdorf, 68. Lichendorf, 69. Lieboch, 70. Ligist, 71. Lipsch, 72. Loipersdorf, 73. Lödersdorf, 74. Lugatz, 75. Maiendorf, 76. Mariatrost, 77. Mauritzen, 78. Mariazell na Eichkoglu, 79. Mietsdorf, 80. Mitterdorf na Rabi, 81. Mitterlabill, 82. Modriach, 83. Mooskirchen, 84. Mühlendorf, 85. Nestelbach, 86. Nestelberg, 87. Naintsch, 88. Neudau, 89. Neudorf, 90. Oberhaag, 91. Ödt, 92. Paldau, 93. Petersdorf, 94. Poppendorf, 95. Pöllauberg, 96. Prebensdorf, 97. Prebuch, 98. Preding, 99. Puch, 100. Rabenwald, 101. Rannersdorf, 102. Ratschendorf, 103. Ratten, 104. Reichendorf, 105. Rettenegg, 106. Schildbach, 107. Schirmdorf, 108. Schöpfendorf, 109. Sebersdorf, 110. Seibersdorf, 111. Semriach, 112. Sinabelkirchen, 113. Söchau, 114. Spielfeld, 115. Sv. Andrej v Sausalu, 116. Sv. Jernej pri Gratweinu, 117. Sv. Jurij na Stiefing, 118. Sv. Janž v Puščavi, 119. Sv. Janž v Saggautalu, 120. Sv. Janž pri Herbersteinu, 121. Sv. Jožef pri Stainzu, 122. Sv. Katarina v Offenecku, 123. Sv. Marjeta pri Lebringu, 124. Sv. Magdalena na Lembergu, 125. Šmarje ob Pickelbachu, 126. Sv. Marjeta na Rabi, 127. Sv. Nikolaj na Draßlingu, 128. Sv. Nikolaj v Sausalu, 129. Sv. Ožbald pri Ivnici, 130. Sv. Ožbald pri Planckenwartu, 131. Sv. Peter na Ottersbachu, 132. Sv. Rupert na Rabi, 133. Sv. Štefan v Rožni Dolini, 134. Sv. Štefan ob Stainzu, 135. Sv. Vid ob Gradcu, 136. St. Vid na Vogau, 137. Stainz, 138. Stallhofen, 139. Stanz pri Cmureku, 140. Stiwill, 141. Straden, 142. Strallegg, 143. Straß pri Spielfeldu, 144. Straßgang, 145. Stubenberg, 146. Svičina, 147. Tautendorf, 148. Tieschen, 149. Tilmitsch, 150. Trautmannsdorf, 151. Tregist, 152. Unterbuch, 153. Unterlamm, 154. Unterpurkla, 155. Unterrakitsch, 156. Unterrohr, 157. Übersbach, 158. Wagerberg, 159. Waltersdorf, 160. Weißenbach, 161. Weitendorf, 162. Weixelbaum, 163. Wetzawinkel, 164. Zeleni Travnik, 165. Windisch-Pöllau, 166. Windisch-Hartmannsdorf, 167. Winzendorf, 168. Wolfsberg,

Prenos . . . 247

169. Wölling, 170. Wörth, 171. Wundschuh, 172. Ziprein.

III. Na Spodnjem Štajerskem . . . 30

1. Dobova pri Brežicah, 2. Dobje pri Planini, 3. Sv. Trojica v Slov. Gor., 4. Kapele, 5. Hoče, 6. Ruše, 7. Marija Devica v Puščavi, 8. Gornja Radgona, 9. Oplotnica, 10. Polenšak, 11. Ranca, 12. Razvine, 13. Radvanje, 14. Zdole, 15. Žusem, 16. Sv. Barbara v Halozah, 17. Sv. Barbara pri Mariboru, 18. Sv. Lenart v Slov. gor., 19. Sv. Lovrenc v Slov. gor., 20. Sv. Marjeta pri Moškanjcih, 21. Sv. Marko pri Ptuj, 22. Sv. Miklavž pri Ormožu, 23. Sv. Rok ob Sotli, 24. Svičina, 25. Sv. Vid pri Planini, 26. Zetale, 27. Bizeljisko, 28. Velenje, 29. Selnica, 29. Cven.

Torej skupaj . . . 277

B. Druge kreditne zadruge 2

(Ne rajfajznovke.)

1. Kmetska zadružna hranilnica za Srednje in Gornje Štajersko v Gradcu.
2. Štajerska agrarna banka v Gradcu.

C. Gospodarske zadruge:

I. Skladiščna zadruga . . . 1

Gospodarska skladiščna zadruga v Račah.

II. Hmeljarska skladiščna zadruga 1

Prva štajerska hmeljarska skladiščna zadruga v Žalcu.

III. Mlekarske zadruge . . . 5

1. Mlekarska zadruga v Hočah.
2. Prva štajerska mlekarska zadruga v Gradcu.
3. Mlekarska zadruga na Turniščah.
4. Štajerska mlekarska zadruga v Hinterbergu pri Knopppu pri Osojah (Gor. Štaj.).
5. Prva gornještajerska prodajna zadruga za čajno presno maslo v Trofajah.

IV. Sirarske zadruge . . . 3

1. Sirarska zadruga v Gröbmingu.
2. Sirarska zadruga pri Sv. Štefanu nad Ljubnim (Gor. Štaj.).
3. Sirarska zadruga pri Sv. Juriju nad Judenburgom.

V. Kletarske zadruge . . . 4

1. Kletarska zadruga v Št. Ilju v Slov. gor.
2. Kletarska zadruga v Mariboru.

Prenos . . . 16 277

Prenos . . . 16 277

Prenos . . . 49 277

Prenos . . . 70 277

3. Kletarska zadruga na Ptuju.
4. Kletarsko društvo v Ormožu.
- VI. Bikorejska zadruga . . . 1
Bikorejska zadruga v Donnersbachau.
- VII. Zivinorejske zadruge. 32
 1. Pincgavska živinorejska zadruga v Muravu.
 2. Murodolska živinorejska zadruga v Judenburgu.
 3. Murodolska živinorejska zadruga v Knittelfeldu.
 4. Murodolska živinorejska zadruga v Kindbergu.
 5. Murodolska živinorejska zadruga v Admontu.
 6. Murodolska živinorejska zadruga v Ljubnem (G. Št.).
 7. Murodolska živinorejska zadruga v Langenwangu.
 8. Murodolska živinorejska zadruga v Oberzeiringu.
 9. Murodolska živinorejska zadruga v Aflencu.
 10. Murodolska živinorejska zadruga v Marijinem Celju.
 11. Murodolska živinorejska zadruga v Mauternu.
 12. Murodolska živinorejska zadruga v Brucku ob Muri.
 13. Murodolska živinorejska zadruga v Obdachu.
 14. Murodolska živinorejska zadruga v Triebenu.
 15. Murodolska živinorejska zadruga v Mooslandlu.
 16. Marijadvorska živinorejska zadruga v Neumarktu.
 17. Marijadvorska živinorejska zadruga v Št. Ilju nad Muravo.
 18. Pincgavska živinorejska zadruga v Gröbmingu.
 19. Pincgavska živinorejska zadruga v Jelniku.
 20. Pincgavska živinorejska zadruga v Schladmingu.
 21. Zivinorejska zadruga v Mitterndorfu.
 22. Živinorejska zadruga v Oberwölzu.
 23. Zadruga za rejo noriških konj v Ljubnem (G. Št.).
 24. Konjerejska zadruga v Polskavi.
 25. Prva avstrijska zadruga za rejo dirkačev v Ljutomeru.
 26. Konjerejska zadruga v Cmureku.
 27. Zadruga za rejo žrebet v Ljutomeru.
 28. II. avstrijska zadruga za rejo dirkačev v Brežicah.
 29. Zadruga za rejo noriških konj za sodnijske okraje Weiz in Gleisdorf, pri Sv. Rupertu ob Rabi.
 30. Zadruga za rejo gorskih liscev v Tauplitzu (Jelnik).

Prenos . . . 49 277

31. Konjerejska zadruga Gröbming-Schladming v Gröbmingu.
32. Zadruga za rejo noriških konj za sodne okraje Liezen in Rottenmann v Lieznu.
- VIII. Gospodarske nakupovalne in prodajalne zadruge. 8
 1. Prva savinjska agrarna zadruga v Braslovčah.
 2. Kmetijska podružnica na Cvenu.
 3. Kmetijska podružnica v Žalcu.
 4. Kmetijska podružnica v Središču.
 5. Kmetijska podružnica v Križevcih.
 6. Kmetijsko društvo za okraj Ptujška okolica.
 7. Zadruga za vnovčevanje kmetijskih pridelkov v Gradcu.
 8. Kmetijska podružnica za Ernovž in okolico na Gomilici.
- IX. Zadruga za vnovčevanje sadja 1
 - I. štajerska zadruga za vnovčevanje sadja v Mariboru.
- X. Semenorejska zadruga 1
 - I. štajerska zadruga za rejo travinega in deteljinega semena v Eisbachu.
- XI. Trsničarske zadruge . . . 4
 1. I. štajerska trsničarska zadruga pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.
 2. Trsničarska zadruga pri Sv. Bolfenku pri Središču.
 3. Trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatecu.
 4. Trsničarska zadruga v Ljutomeru.
- XII. Mlinarske zadruge . . . 2
 1. Mlinarska zadruga v Dietersdorfu pri Fohnsdorfu.
 2. Mlinarska zadruga v Stubenbergu.
- XIII. Zadruge za vnovčevanje živine. 1
 - Zadruga za klanje živine in vojenje mesa za politični okraj Weiz.
- D. Kmetijska društva.
 - I. Sadjerejska in vinorejska društva 2
 1. Štajersko sadjerejsko društvo v Gradcu.
 2. Vinarsko in sadjerejsko društvo v Ernovžu.
 - II. Kletarsko društvo . . . 1
Kletarsko društvo v Radgoni.
 - III. Mlekarska društva . . . 1
I. štajersko društvo za kontrolo mleka v Mariboru.
 - IV. Druga društva.
 1. Kmetijski kazino v Groß-Hartmannsdorfu.
 2. Kmetijsko društvo v Ptuju.

Prenos . . . 70 277

3. Kmetijsko društvo v Radvanji.

E. Centralna društva.

- I. C. k. kmetijska družba za Štajersko v Gradcu 1
 - II. Zveza murodolskih živinorejskih zadrug pri Sv. Mihaelu nad Ljubnem (Gor. Štaj.). 1
 - III. Zveza pincgavskih živinorejskih zadrug v Gröbmingu 1
 - IV. Zveza zadrug za rejo gorskih liscev na Gornjem Štajerskem v Oberwölzu 1
- Torej je vseh članic skupaj 351

II.

Poročila glede blagovnega prometa Zveze.

1.

Prodaja bakrene galice v letu 1911.

Zveza si je po pogodbi pri nakupu zagotovila večjo zalogo bakrene galice, ki jo bo lahko oddajala v spomladi 1911 in torej lahko, dokler bo kaj zaloge, še sprejema naknadna naročila.

Ta naročila pa se morajo poslati najkasneje do 10. januarja 1911 pristojnim občinam, oziroma okrajnim zastopom ali kakemu kmetijskemu društvu, ki je član Zveze.

2.

Gnojenje travnikov in paš.

Ker so sedaj vremenske razmere zelo ugodne, priporočamo svojim članom, naj sedaj gnojijo travnike in pašnike.

Zveza ima v svojih skladiščih večje množine

Tomaževe moke, kajnita in kalijeve soli

in lahko došla naročila takoj izvrši.

Pojasnila o gnojenju travnikov in pašnikov z umetnimi gnojili daje vsak čas drage volje Zvezina pisarna v Gradcu.

3.

Nakup deteljinega semena.

Ker bo Zveza tudi letos kupovala seme štajerske rdeče detelje, po možnosti naravnost od producentov, so prošeni vsi p. n. veleposessniki, posojilnice in podružnice, naj pošljejo Zvezi naslove producentov ali pa lastne ponudbe z navedeno ceno in množino.

Če je kje več producentov, je Zveza pripravljena organizirati nakup in odposlati posebnega strokovnjaka v ta namen.

Pojasnila daje Zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem v Gradcu, Franzensplatz št. 2.

4.

Razglas glede naročevanja travinega in deteljinega semena.

Zveza bo kakor lani tudi letos oskrbovala od visokega deželnega odbora ji poverjeno naročevanje travinega semena za vse štajerske kmetovavce za najnižje cene.

Da se došla naročila lahko hitro in zadovoljivo izvrše, opozarjamo svoje člane na sledeče:

Množina raznega semena se ravna po vrsti travnika ali deteljlišča in po danih krajevnih in zemeljskih razmerah. Za dobro, gnojeno zemljo se potrebuje

manj semena, ko za slabo zemljo, ki je tudi še slabo gnojena.

Splošno veljajo sledeča števila:

Potrebuje se:

Za 1 joho trajnega travnika	27 do 32 kg
" 1 ha " "	48 " 56 "
" 1 joho začasnega " "	23 " 26 "
" 1 ha " "	43 " 46 "
" 1 joho mešanega deteljišča	17 " 19 "
" 1 ha " "	30 " 32 "
" 1 joho čistega " "	12 kg
" 1 ha " "	20 "

Če hoče kdo naročiti mešanico travinega semena, si mora prej priti na jasno o tem, ali hoče imeti v krmi več trave ali več detelje; ako naj ima krma več trave, mora še določiti, ali naj bo travnik, ki ga misli posejati, trajni travnik za kakih 10 ali več let ali začasni travnik, ki se čez par let zopet preorje.

Če pa naj ima krma več detelje ko trave in sicer približno osemdeset delov detelje in dvajset delov trave, potem mora naročiti mešanico iz deteljnega in travinega semena. Ta mešanica se zopet lahko določi na dobo 1 do 2 let, ali pa za 5 do 6 let.

Zveza pripominja, da se vse semenje kupuje na podlagi preiskave štajerskega kmetijskokemičnega preskuševališča in postaje za kontrolo semena v Gradcu ali od c. k. postaje za kontrolo semena na Dunaju, ki preiščeta, ali je seme čisto in kaljivo ter izdala o tem uradno potrdilo. Predno odda Zveza semenje članom, ga da še enkrat preiskati od teh postaj.

Tudi za mešanice travinega semena, sestavljene po načelih profesorja dvornega svetnika dr. Weinzierla, se rabi le uradno preiskano semenje.

Posamezne mešanice semen se vrše strokovno in vestno, primerno različni zemlji in z vednim ozirom na to, ali so namenjene za trajne ali začasne travnike ali deteljišča in so, ker se vanje sprejema najdražje seme trav in detelje v pravih razmerjih, seveda nekoliko dražje ko one, ki se navadno prodajajo.

Naročila na travino in deteljno seme se nam morajo kakor hitro je mogoče poslati, najpozneje pa do 1. februarja, ker bomo poznejša naročila lahko izvrševali le po razmerju zaloge in brez obveznosti za spremembo cen ali rok dobave.

Poročila morajo obsežati: natančno addresso, poštno in železniško postajo naročilca, rok dobave in napoved, ali se naj blago pošlje po pošti ali po železnici, kot tovarno ali brzo blago.

Pravilno naročilo bi se torej približno takole glasilo: „Naročam za februar kot brzo blago na postajo sledeče semenje: mešanico za trajni travnik, težka ilovica, za pol orala; mešanico za začasni travnik, pesek, za četrt johe, travino in deteljno mešanico, enoletno za srednje težko zemljo, za četrt johe, enako mešanico za glinasto zemljo, šestletno, za četrt johe. Ime.

Datum. Bivališče. Pošta in železniška postaja.

Ce je Zvezi kaj nejasno in vpraša, se ji mora takoj odgovoriti, ker če se dobava zavleče zaradi tega, ker je odgovor izostal, ne more Zveza za to prevzeti nobene odgovornosti.

Zvezi poslana naročila se lahko prekličejo ali spremene le tako dolgo, dokler se blago, ki je naročeno, ni odposlalo.

Naročila se naj, če le mogoče, vrše skupno s pomočjo Zvezi pridruženih zadrug, posojilnic in podružnic c. k. kmetijske družbe, ker se s skupnim naročanjem ne prihrani le visoka tovarnina, ampak se taka naročila tudi lažje in hitreje izvršujejo.

Naročila, ki nam ne pridejo od kake naše članice (posojilnice, kmetijske podružnice, zadruge ali društva), izvršujemo samo proti povzetju.

V spornih slučajih je mero dajna od železnice pri prejemu določena teža; zato prosimo, naj se da vsaka pošiljatev uradno stehtati.

Zveza podaja interesentom drage volje podatke o napravi, izboljšavi in pomladitvi travnikov in odgovarja tudi sicer rada na prašanja, ki spadajo v njeni delokrog.

5.

Prodaja močnih krmil.

Vse svoje članice opozarjamo, da se pri tvornici c. k. kmetijske družbe na Dunaju v Mostu ob Litvi lahko dobé vsak čas poljubne množine melase iz palmiskih in kokosovih zrn za zmerno ceno.

Poprečna analiza kaže sledeče vrednosti.

	Palma	Kokos
Proteina in tolšče.	15-60	16-43
sladkor in ogljeni hidrati.	54-63	53-61
vlakna	6-72	6-71
pepel	6-85	7-10
vлага	16-20	16-15

Nadalje so v zalogi prge iz sezamovega semena, ki imajo 49—51 % proteina in tolšče.

Repičina moka, zajamčeno od tvornice brez primesi gorčičinega zrna, se ponuja v vsaki množini za ugodno ceno. Tudi prge iz lanenega semena ponuja tvornica za ugodno ceno.

Razun tega nam je neka zanesljiva tvrdka ponudila moko iz tikvinih prg.

6.

Razglas glede kupovanja in prometa z živinsko soljo.

Ker prihajajo Zvezi pogosto pritožbe zaradi sitnosti pri nakupovanju živinske soli, priobčujemo v naslednjem določbe o oddaji in prodaji živinske soli:

Postava z dne 30. januarja 1903 s katero se spreminja postava z dne 26. decembra 1896, drž. zak. št. 237, glede oddaje živinske soli za znižano ceno.

V soglasju z obema zbornicama odredjam, kakor sledi:

Člen I.

§ 1. postave z dne 23. decembra 1896, drž. zak. št. 237, se spremeni in se naj glasi:

„Živinska sol se oddaja iz državnih zalog za 6 K metriski stot v prosti promet v vseh v državnem zboru zastopanih kraljevinah in deželah, po pogojih, ki jih bodo določile odredbe.“

Člen II.

§ 2. se popolni na koncu s sledečim odstavkom:

„V Dalmaciji se kaznuje poraba živinske soli za druge namene kakor za krmljenje živine kot prestopek dohodarstvene postave s štiri-do osemkratnim razločkom med ceno običajne soli in ceno živinske soli, pri čemer se vzame v podlago množina živinske soli, ki prihaja v vpoštev; kršenje predpisov glede prodaje živinske soli pa se kaznuje z globo od 2 do 200 K.“

Člen III.

Izvršitev te postave, ki stopi v veljavo 1. februarja 1903, je poverjena mojemu finančnemu ministru.

Na Dunaju, 30. januarju 1903.

Franc Jožef I. r.

Körber I. r.

Böhm I. r.

Odredba finančnega ministrstva 30. januarja 1903 glede izvršitve s postavo z dne 30. januarja 1903, drž. zak. št. 23, spremenjene postave z dne 23. decembra 1896, drž. zak. št. 237, glede oddaje živinske soli za znižano ceno.

Za izvršitev s postavo z dne 30. januarja 1903, drž. zak. št. 23, spremenjene postave z dne 23. decembra 1896, drž. zak. št. 237, glede oddaje živinske soli za znižano ceno, se na podlagi člena III prve, oziroma § 5. druge postave odredi naslednje.

§ 1.

Živinsko sol dela erar na ta način, da primeša 99 1/4 % kuhinjske soli 1/2 % rdečega železnega oksida (*Caput mortuum*) in 1/4 % pelinskega praška; oddaja se pri c. k. zalogah soli v Ebenseeju, Osojah, Halleinu, Hallu (na Tirolskem), Wieliczki, Bochniji, Lackem (postaja Dobromil), Kaluszu, Kaczyki, Piranu, Trstu, Voloski, Pragi (postaja Smichov), Celju, Ljubljani, Obrovcu, Šibeniku, Makarski in Spljetu v množinah po 50 kg.

§ 2.

Cena te živinske soli je 6 K (šest kron) za 100 kg brez zavitka pri tehtnici dotične zaloge soli.

Vrečo mora kupec prinesiti s seboj, kakor tudi sam poskrbeti za to, da se kupljena sol zavije in spravi iz skladišča na voz.

Kupcem, ki vzamejo najmanj 500 metriskih stotov živinske soli, se dovoli trimesečni plačilni rok za kupnino po pogojih, ki veljajo v enakem slučaju pri kuhinjski soli.

§ 3.

To živinsko sol iz c. k. zalog lahko dobi vsakdo, da jo ali sam porabi v svojem gospodarstvu pri živini, ali pa da jo spravi v promet v kraljevinah in deželah, ki so zastopane v državnem zboru.

Promet te soli v dežele ogrske krone in v Bosno in Hercegovino je prepovedan.

§ 4.

Osebe, ki nameravajo tržiti s to ceno živinsko soljo, morajo najpozneje tistega dne, ko otvorijo trgovino, naznaniti pristojni c. k. finančni straži pismeno ali ustno to trgovino in povedati lokal, v katerem se to vrši.

Če se lokal menja ali spremeni, treba tudi to naznaniti.

Nadalje morajo natanko zapisovati vsak nakup in prodajo živinske soli in dovoliti c. k. finančnim organom, da si lahko te zapiske ogledajo.

V to knjigo se mora vpisati:

a) Kedaj in odkod je došla ta živinska sol za znižano ceno in koliko je je bilo v vsaki pošiljki;

b) glede prodaje:

aa) pri prodaji na veliko, to je vsaj 50 kg naenkrat, dan prodaje, ime in bivališče kupca in vsakokratna množina prodane soli;

bb) pri prodaji na drobno, to je pod 50 kg skupna množina soli, ki se je prodala čez dan.

§ 5.

Prepovedano je:

a) živinsko sol delati;

b) rabiti živinsko sol za druge namene in ne za krmo;

c) delati iz tako dobljene živinske soli kuhinjsko sol.

§ 6.

Te določbe stopijo v veljavo 1. februarja 1903.

Isti dan postane neveljavna odredba finančnega ministrstva z dne 23. decembra 1896, drž. zak. št. 237. Böhm l. r.

Nadalje opozarjamo svoje člane na to, da so železniške vozne za živinsko in kuhinjsko sol različne, zaradi česar se naj naročajo najboljše celi vagoni in vsaka vrsta zase.

Kakor poroča visoko c. k. finančno ministrstvo z dopisom 11. decembra 1910, so se začeli staviti v osojskih salinah stroji, ki bodo stiskali popolnoma enako težke kose soli.

9.

Deželna vzorna klet v Eggenbergu pri Gradcu Zveze kmetijskih zadrug na Štajerskem

pošilja zajamčeno pristna štajerska bela in rdeča vina raznih vrst in letnikov v posodah od 56 l naprej in v steklenicah po $\frac{7}{10}$ ali $\frac{3}{8}$ l, kakor tudi

sadjevec

domačega pridelka Zvezine vzorne kleti v posodah od 56 l naprej.

Osebnata naročila se lahko izvršé naravnost pri upravi deželne vzorne kleti v Eggenbergu pri Gradcu, Eckertstraße št. 335 (telefonska številka 1155) razen nedelj in praznikov vsak dan od 8. do 11. in od 1. do 6. ure.

Pismena naročila se naj pošljejo Zvezi kmetijskih zadrug na Štajerskem, Gradec, Franzensplatz št. 2.

Razglas

glede oddaje izvirnega ruskega lanenega semena po subvenciji.

S podporo visokega c. k. poljedelskega ministrstva je osrednjemu odboru tudi letos omogočeno oddajati izvirno rusko laneno seme po znižani ceni 42 v kilogram.

Naročila od štajerskih kmetovavcev sprejema, če se takoj in ob enem nakaže tudi denar, pisarna c. k. kmetijske družbe v Gradcu, Stempfergasse 3, a jih ne izvršuje obratno, ampak kadar jih je več skupaj.

Če se potrebuje manj ko 5 kg, naj se ob enem naroči tudi za kakega soseda.

Prosimo za točni naslov, pošto in železniško postajo.

V Gradcu, 16. decembra 1910.

Od osrednjega odbora
c. k. kmetijske družbe.

07/10—W

Superfosfati

rudninski in živalski,
so preskušeno najzanesljivejša in najcenejša fosforjeva gnojila

za vsakovrstno

zemljo.

Vsebinsko strogo zajamčena!
Jamči najhitrejše učinkovanje in najbogatejše pridelke!

Za spomladno setev neobhodno potrebno!
Nadalje ponuja amonijakove, kalijeve, soliterne superfosfate iz vseh skladišč za umetna gnojila in pri trgovcih z umetnimi gnojili, kakor po kmetijskih družbah in zadrugah.
Pisarna v Pragi, Příkopi 17.

Kmetovavcem

najpripravnejša in najbolj trpežna obleka so ravno izdane in že skoraj tudi razprodane

vojaške domobranske hlače

Dobé se, dokler še niso razprodane, popolnoma nove, temne barve, in sicer št. 6, 102 cm dolge, za 6 K 50 v, in št. 5, 110 cm dolge, za 6 K 80 v komad po poštnem povzetju. — Da se prihrani brezpotrebna poština, naročajte po več komadov skupaj od „Vojaške hlače, poste restante, Sv. Pavel v Savinjski dolini“. Pripomni se, da stane komad državo okroglo 10 K. 16—2

Slabe skušnje pri gnojenju s kalijem

so izključene, če se dolgi zimski večeri porabijo v to, da se naredi

načrt in proračun o gnojenju.

Na to se naroči pravočasno kalij in si zagotovi popoln uspeh, kojega prinese za naše njive in travnike toliko važno kalijevo gnojilo.

Kajnit in 40% na kalijevo sol

je na prodajo pri kmetijskih zadrugah in podružnicah c. k. kmetijske družbe štajerske, kakor pri Zvezi kmetijskih zadrug na Štajerskem (Gradec, Franzensplatz št. 2) po izvirnih cenah in pogojih kalijevega sindikata.

Pojasnili in nasvete o porabi vsakojakih umetnih gnojil se dobé brezplačno pri kmetijski nasvetovalnici kalijevega sindikata na Dunaju, VIII. Skodagasse št. 3.

23—W

se ujudno naprosijo, da se pri naročanju blaga sklicujejo na naš list.

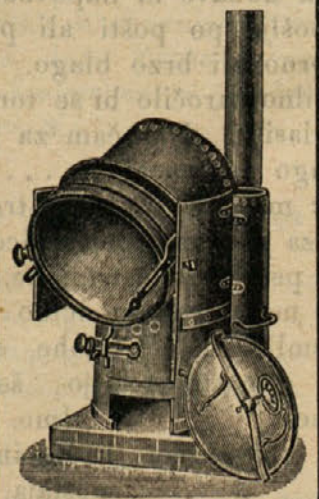
Gospodje

Strihnin
zanesljivo učinkuje, ponuja za ugodniju škodljivih zverh
Julij Bitner
c. k. dvorni dobavitelj
lekarar v Reichenu
(Niže Avstrijo).
Prejeto za dobro striga se prekrste redovito po nastopu množini strihnin. Jako priporočljivo je namazati izpostavljene kose s sredstvom, ki privlači s strojem rojane hlice na mesto in ki stane v tubi K 1.— O učinkovanju takega strihna prihajajo pohvalna poročila iz Halberstada 10. febr. 1910.
S strihninom, ki ste mi ga poslali 30. januarja sem začel s tem uspehom sem v kratkem časi zelo zadovoljen. Da so leste, izpostavljeni strihnin tako hitro zavolajo se imam gotovo zavrliti sredstvo. Ki ste mi ga poslali traven. S spoštovanjem F. Vlk, gospodar. Trar. 28. januarja 1909.
S strihninom, ki ste mi ga poslali, lani sem, izvenredno zadovoljen: pošljite mi tudi letos isto kakovost.
S lovskim pozdravom Adam Fritschner, zaprtačen lovski pank v Trar. Oberort pri Brucku ob Muri.
Za zastupljanje vran so se omenili najboljšje orehi z Fosterjevimi stroji namaz. loma. Tubica K 1-30.

Brzoparilniki
za krmo ... „ALFA“
so najboljši!

Velika prihranitev na času, na kurivu in najboljše krma, to so njega največje prednosti!

Zahtevajte cenike! — Dopisuje se slovensko!
Delniška družba ALFA SEPARATOR Dunaj XII.

Proti kugi v gobcu in na parkljih
se priporoča

Matalé

kot najboljši, brzo učinkujoče sredstvo, ki nima ne vonja ne postranskih škodljivih posledic. Po 48 urah začne živina zopet jesti in daje zopet navadno množino mleka. Preskušeno pri c. in k. najvišjih famil. posestvih v Holiču. 1 steklenica, ki zadostuje za 2—3 živinčeta stane K 3-50.

Glavni odposiljatelj: Lekarnar OTON LENK
v Holiču pri Hodoninu, Ogrsko. 42—3

Mayfarthov „DIABOLO“-separator

je brezdvomno najboljši posnemalnik za mleko.

Posname čisto kakor se le more želeči. Izboljšana konstrukcija. Velik uspeh. Miren in lahek tok. Trpežna in močna sestava. Zablantenje izključeno. Cene nizke. Čisto delo. — Cene: „Diabolo“ št. I., ki posname v 1 uri 125 l 125 K, „Diabolo“ št. II., ki posname v 1 uri 220 l 240 K.

Dobiti pri
Ph. Mayfarth & Co.

Tovarna za kmetijske in obrtniške stroje z livarnami z železom Dunaj, II., Tabarstraße št. 71. — Iščete se zastopniki in predprodajalci proti visoki odškodnini. 478/10—5